

136. Torstaina 7 päivänä marraskuuta 1996

kello 18

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely

1) Hallituksen esitys laeiksi yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 1 ja 6 §:n, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja tuloverolain muuttamisesta 4350

Hallituksen esitys 83/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 30/1996 vp

2) Hallituksen esitys laiksi veronkanto- lain muuttamisesta 4352

Hallituksen esitys 155/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 31/1996 vp
Lakialoite 30/1996 vp

3) Hallituksen esitys laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys 200/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 32/1996 vp

4) Hallituksen esitys laiksi vaikeavam- maisille yrittäjille myönnettävistä veron- huojennuksista annetun lain 3 §:n muutta- misesta

Hallituksen esitys 203/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 33/1996 vp

5) Hallituksen esitys laiksi eläinlääkä- rintoimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta 4352

Hallituksen esitys 116/1996 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö 13/1996 vp

6) Hallituksen esitys laiksi valtioneuvos- ton oikeudesta luovuttaa Lapuan patruu- natehtaan hallinnassa olevaa omaisuutta perustettavalle osakeyhtiölle sekä ryhtyä eräisiin muihin yhtiön perustamiseen liitty- viin järjestelyihin annetun lain kumoami- sesta 4353

Hallituksen esitys 183/1996 vp
Puolustusvaliokunnan mietintö 1/1996 vp

7) Hallituksen esitys laiksi julkisesti tuettujen vientiluottojen korontasausyh- tiöstä

Hallituksen esitys 164/1996 vp
Talousvaliokunnan mietintö 18/1996 vp

8) Hallituksen esitys laiksi julkisesti tuettujen vientiluottojen korontasauksesta ..

Hallituksen esitys 165/1996 vp
Talousvaliokunnan mietintö 19/1996 vp

9) Hallituksen esitys laiksi rakennuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys 211/1996 vp
Ympäristövaliokunnan mietintö 6/1996 vp

Ensimmäinen käsittely

10) Hallituksen esitys laiksi kriminaali-
huollon järjestämisestä ja rahoituksesta .. 4354

Hallituksen esitys 146/1996 vp
Lakivaliokunnan mietintö 13/1996 vp

11) Hallituksen esitys varainsiirtoihin
kohdistuvan leimaverotuksen uudistamis-
ta koskevaksi lainsäädännöksi ,,

Hallituksen esitys 121/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 34/1996
vp

Lakialoite 69/1995 vp, 25/1996 vp
Toivomusaloite 39/1995 vp

L ä h e t e k e s k u s t e l u

12) Lakialoite laiksi nimilain 2 §:n
muuttamisesta 4355

Lakialoite 62/1996 vp (Outi Ojala /vas ym.)

13) Lakialoite laiksi kiinteistöverolain
13 a §:n muuttamisesta 4358

Lakialoite 63/1996 vp (Toimi Kankaanniemi /skl ym.)

Puhetta johtaa ensimmäinen varapuhemies
Anttila S-L.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi
edustajat Aaltonen, Biaudet, Brax, Gustafsson,
Halonen, Heinonen, Helle, Hurskainen, Huttu-
Juntunen, Isohookana-Asunmaa, Itälä, Juurola,
Jäätteenmäki, Kaarilahti, Kankaanniemi,
Kempainen, Koski M., Koskinen H., Koskinen
Johannes, Kukkonen J., Laakso, Lamminen,
Leppänen J., Lindén, Linnainmaa, Lämsä,
Markkula M., Markkula-Kivisilta, Metsämäki,
Niinistö, Nikula, Norrback, Nurmi, Penttilä,
Perho, Pietikäinen S., Prusti, Rantanen, Raura-
mo, Rehn, Saarinen, Sasi, Savela, Tiuri ja Viita-
nen.

Nimenhuudon jälkeen ilmoittautuvat edusta-
jat Savela, Rantanen, Koski M. ja Kempainen.

Ilmoitusasiat:**Lomanpyynnöt**

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat
tästä päivästä virkatehtävien vuoksi ed. Hei-
nonen sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat
Biaudet, Gustafsson, Kaarilahti, Lamminen, M.
Markkula, Nurmi, Penttilä, Rauramo ja Rehn
sekä

,, tästä ja huomista päivästä virkatehtävien
vuoksi ed. Norrback sekä yksityisasioiden vuoksi
edustajat Kankaanniemi, Lämsä ja Perho.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Hallituksen esitys laeiksi yhtiöveron hyvityk-
sestä annetun lain 1 ja 6 §:n, elinkeinotulon verot-
tamisesta annetun lain ja tuloverolain muuttami-
sesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 83/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 30/1996 vp

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan
mietintö n:o 30. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskus-
telu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten
yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. K a l l i s : Arvoisa rouva puhemies! Ky-
symyksessä on melko hyvä etu yrittäjille. Tämä
etu valitettavasti rajoitetaan vain osakeyhtiöille
ja osuuskunnille. Ulkopuolelle jäävät kaikkein
tärkeimmät yritys muodot: avoimet yhtiöt ja
kommandiittiyhtiöt. Emme näe minkäänlaista
syytä siihen, että jätettäisiin nämä koko maan,
yrittäjyyden ja työpaikkojen kannalta kaikkein
tärkeimmät yritykset ulkopuolelle.

Kysymys koskee siis vakuutusmaksujen vä-
hennyskelpoisuutta silloin, kun yrityksen palve-
luksessa olevalle avainhenkilölle on otettu ns.
riskivakuutus. Jos riski eli kuolema toteutuu, vakuutus-
tapahtuma sattuu, silloin vakuutussumma maksetaan ja se on tietenkin veronalaista
tuloa. Johdonmukaisesti vakuutusmaksun pitäisi
olla vähennyskelpoinen meno tuloverotukses-
sa.

Minkä vuoksi hallitus esittää, että henkilöyhtiöt
jätettäisiin ulkopuolelle, johtuu siitä, niin

kuin perusteluissa todetaan, että henkilöyhtiöissä saatettaisiin keinotella näillä vakuutuksilla siten, että hyvinä vuosina otettaisiin suuria riskivakuutuksia ja vähennettäisiin nämä suuret vakuutusmaksut. Minä uskallan väittää, että tästä maasta ei löydy sellaista yrittäjää, joka ottaisi suuren vakuutuksen siinä toivossa, että vakuutustapahtuma toteutuisi. Jos se ei toteudu, silloin vakuutusmaksu on menetetty.

Kun niin paljon puhutaan yrittäjätoiminnan ja nimenomaan pienyrittäjätoiminnan edistämisestä, tulemme yksityiskohtaisessa käsittelyssä esittämään, että 8 § muutetaan sellaiseksi, että myös henkilöyhtiöissä voidaan vakuutusmaksut vähentää.

Ed. Ala-Nissilä: Arvoisa rouva puhemies! Tulen yksityiskohtaisessa käsittelyssä kannattamaan ed. Kalliksen muutosehdotusta.

Eduskuntaanhan on tulossa nyt verolakeja, joiden yhteydessä on nostettu esiin henkilöyrittäjien asema. Muutosesitys, jonka ed. Kallis esitteli, koskee myös nimenomaan henkilöyhtiöitä.

Arvoisa puhemies! Totean lyhyesti, että Suomessa olisi erittäin tärkeää alentaa yrittämiseksi ryhtymisen kynnyksiä. Tässä yhteydessä henkilöyhtiöt ovat avainasemassa. Meillä uudistetaan osakeyhtiölaki, ja tässä yhteydessä kynnys perustaa osakeyhtiö nousee.

Toisaalta hallituksen esitykseen ei ole sisällynyt mitään esitystä pienyhtiömallista. Henkilöyhtiöt ovat poistumassa sen verokohtelun ansiosta, joka niihin kohdistuu, kun yhteisöverouudistuksen siirtymäsäännökset ovat poistumassa ja niitä useassa laissa kohdellaan huonosti. Olisi välttämätöntä, että jakamattoman voiton osalta niitä verotettaisiin samalla tavalla kuin osakeyhtiöitäkin. Keskusta on tehnyt tästä lakialoitteen.

Tässä laissa on nimenomaan kysymys yksityiskohdasta, vakuutusmaksujen vähennysoikeudesta henkivakuutusten osalta. Mutta periaatteellisenä kysymyksenä tämä on tärkeä. Valitettavasti hallituksen esitystä ei ole valiokunnassa onnistuttu korjaamaan, joten se pitäisi korjata yksityiskohtaisessa käsittelyssä.

Ed. U. Anttila: Arvoisa puhemies! Kun keskustelu oli jäämässä näin lyhyeksi, olisin ed. Ala-Nissilälle samoin kuin ed. Kallikselle ihan lyhyesti halunnut todeta vastauksena, että opposition vastalause ei ollut aivan niin yksiselitteinen asiantuntijakuulemisen perusteella, että valiokunta kokonaisuudessaan olisi katsonut siihen voitavan yhtyä, eli siihen sisältyä tiettyjä väärin-

käytösten mahdollisuuksia valtiovarainministeriön lausuntojen mukaan. Sinänsä tämän tyyppisiä muutoksia valiokunnalla on valmiutta tehdä, kun se tarkoituksenmukaiseksi nähdään, eli missään tapauksessa tässä ei ole ollut kysymys siitä, ettei asiaa olisi tutkittu ja valiokunnassa myös harkittu.

Ed. Kallis: Arvoisa rouva puhemies! Puolet asiantuntijoista oli sitä mieltä, että näin tulisi menetellä, ja puolet taas toista mieltä eli sitä, että pysytään hallituksen esityksessä. Mutta minä haluaisin kuulla, millä tavalla voidaan tällaista väärinkäyttää. Väitetään, että voisi keinotella, voisi väärinkäyttää. Haluaisin kuulla, millä tavalla. Minä en ainakaan tiedä, eikä ole asiantuntijakaan sellaista minulle koskaan ilmoittanut.

Ed. Ala-Nissilä: Arvoisa puhemies! Niin kuin ed. Kallis totesi, kun henkivakuutuksesta on kysymys, on vaikea nähdä väärinkäyttömahdollisuuksia. Toiseksi totean, että me Suomessa byrokratialla voimme vaikeuttaa ja olemme vaikeuttamassa uusien yritysten perustamista. Kun meidän pitäisi saada, niin kuin sanoin, Suomeen kymmeniätuhansia uusia yrityksiä, meidän täytyy myös lainsäädännössä aika ennakkoluulottomasti toimia yrittäjyyden suuntaan.

Ed. Aittoniemi: Rouva puhemies! Yrittäjyyden kannustamisessa ja nimenomaan sen mahdollistamisessa lainsäädännön voimalla olemme tietyllä tavalla vedenjakajalla. Jos yrittämisen aloittaminen tehdään kovin helpoksi, tehdään osakeyhtiöiden muodostaminen mahdolliseksi 1 000 markan osakepääomalla ja kaikkea muuta — se ei varsinaisesti liity, ed. Ala-Nissilä, asiaan, mutta keskustelu on hieman laajentunut siihen suuntaan — se mahdollistaa väärinkäytökset ja halutaan sitä nimenomaan yritysilmäyssä hyvin helposti käyttää. Jos sitten mennään toiseen suuntaan eli maksimoidaan varmuus siitä, että väärinkäytöksiä ei voisi tapahtua, on selvää, että yrittämisen mahdollisuus silloin vaikeutuu. Tässä ollaan tietyllä vedenjakajalla.

Mitä tulee vakuutusmaksuun, tässäkin on mahdollisuus tietyn asteiseen keinotteluun, se on aivan selvä asia. Minä en tarkoita, että nämä kaksi herraa, edustajat Ala-Nissilä ja Kallis, olisivat tässä edesauttamassa, mutta on ihan selvä asia, että tässäkin verovähennysoikeudessa on mahdollisuus keinotteluun. Herrat tietävät sen varsin hyvin.

Ed. K a l l i s : Arvoisa rouva puhemies! On merkittävää, että väitetään, että vakuutusmaksuilla voisi keinoilla. Vakuutussumma on veronalainen tulo. Miksi vakuutusmaksu ei voisi silloin olla vähennyskelpoinen myös henkilöyhtiöissä niin kuin osakeyhtiöissä? En vielä ymmärrä, miten voisi vakuutusmaksulla keinoilla. Kyseessä on riskivakuutus. Jos ei vakuutus tapahtumaa satu, vakuutusmaksu menee hukkaan. Jos vakuutus tapahtuma sattuu eli avainhenkilö kuolee, vakuutusmäärä suoritetaan, mutta en nyt tiedä, onko se keinottelua, jos avainhenkilö kuolee ja vakuutussumma maksetaan.

Ed. K u o s m a n e n : Arvoisa rouva puhemies! Tänä päivänäkin on mahdollista, että avoimen ja kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies voi ottaa vakuutuksen, mutta edellytyksenä on se, että edunsaajana on yhtiö eikä omainen tai henkilökohtaisesti vakuutettu.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s : Asian käsittely keskeytetään.

2) Hallituksen esitys laiksi veronkantolain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 155/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 31/1996 vp
Lakialoite 30/1996 vp

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 31. Ensin sallitaan yleiskeskustelu asiasta, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen 1, 3, 14 ja 15 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Eduskunta yhtyy valtiovarainvaliokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Hallituksen esitys laiksi indeksiehdon käytön rajoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 200/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 32/1996 vp

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 32. Ensin sallitaan yleiskeskustelu asiasta, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 2, 3 ja 7 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Hallituksen esitys laiksi vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 203/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 33/1996 vp

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 33. Ensin sallitaan yleiskeskustelu asiasta, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 3 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Hallituksen esitys laiksi eläinlääkärin toimien harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 116/1996 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö 13/1996 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 13. Ensin sallitaan yleiskeskustelu asiasta, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 3, 6, 13, 15, 19 ja 19 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Hallituksen esitys laiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Lapuan patruunatehtaan hallinnassa olevaa omaisuutta perustettavalle osakeyhtiölle sekä ryhtyä eräisiin muihin yhtiön perustamiseen liittyviin järjestelyihin annetun lain kumoamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 183/1996 vp
Puolustusvaliokunnan mietintö 1/1996 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on puolustusvaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1 ja 2 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

Ed. Savela merkitään läsnä olevaksi.

7) Hallituksen esitys laiksi julkisesti tuettujen vientiluottojen korontasausyhtiöstä

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 164/1996 vp
Talousvaliokunnan mietintö 18/1996 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 18. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskuste-

lu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1—8 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

8) Hallituksen esitys laiksi julkisesti tuettujen vientiluottojen korontasauksesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 165/1996 vp
Talousvaliokunnan mietintö 19/1996 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 19. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1—8 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

Ed. Rantanen merkitään läsnä olevaksi.

9) Hallituksen esitys laiksi rakennuslain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 211/1996 vp
Ympäristövaliokunnan mietintö 6/1996 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö n:o 6. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 32, 33, 38, 38 a, 39 a, 42, 43, 80, 95,

97, 97 a, 100, 101, 123 c, 128, 137 a, 138 ja 138 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

10) Hallituksen esitys laiksi kriminaalihuollon järjestämisestä ja rahoituksesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 146/1996 vp
Lakivaliokunnan mietintö 13/1996 vp

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö n:o 13.

Keskustelu:

Ed. Aittoniemi: Rouva puhemies! Ihan muutama sana Kriminaalihuoltoyhdistyksestä, joka sellaisenaan on varmasti ihan erinomaisen hyvin toimiva ja myös yhteiskunnalle tarpeellinen yhdistys. Aikanaan se lähti kasvamaan Vankeinhoitoyhdistyksestä, jonka tärkeänä tehtävänä oli sopeuttaa vankilasta päässeitä ihmisiä vapautteen, huolehtia heidän valvonnastaan ja tällä tavalla. Tämän jälkeen Kriminaalihuoltoyhdistyksen, joka on puolivirallinen instituutio, toiminnot ovat valtavasti laajentuneet ja — aika uskomatonta — yhteiskunnassa sillä on jo hyvin paljon rangaistuksen täytäntöönpanotehtäviä muun muassa yhdyskuntapalvelussa ja tulevassa nuorisorangaistuksessa. Tavallaan toiminnallisesti ja valtuuksiensa kannalta leviää kuin pullataikina tämä kriminaalihuolto. Se on ihan erinomaista.

On ehkä varmaankin pelkkää kateutta tätä yhdistystä kohtaan, kun tässä erästä asiasta puhun. Mutta kuitenkin on hyvä, ja myös asiantuntijat ovat siihen viitanneet, varoittaa siitä, että tästä yhdistyksestä ei kehity mitään eliittiä yhteiskuntaan, vaan se pidetään yhteiskunnassa nöyränä ja yhteiskunnan palvelijana ja niiden tehtävien toteuttajana, joita sille annetaan. Liian suureksi tämän yhdistyksen toimintaa ei saa laskea, ja siltäkin osin, kuin sille on annettu toimitoja, sitä pitää yhteiskunnan taholta erittäin tarkasti valvoa, että se suorittaa nämä tehtävänsä niin, kuin tältä puoliviralliselta yhdistykseltä edellytetään.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

11) Hallituksen esitys varainsiirtoihin kohdistuvan leimaverotuksen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 121/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 34/1996 vp
Lakialoite 69/1995 vp, 25/1996 vp
Toivomusalote 39/1995 vp

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 34.

Keskustelu:

Ed. Kallis: Arvoisa rouva puhemies! Tämä varainsiirtoihin kohdistuva leimaverotuksen uudistus on periaatteessa ihan hyvä laki. Tässä on varsin monta pykälää ja valtaosa niistä on ihan hyviä ja askel parempaan suuntaan. Mutta lakiesityksestä löytyy kuitenkin kolme neljä pykälää, mihin halutaan muutosta.

Ensimmäinen niistä koskee taas kerran henkilöyhtiötä. Tänä päivänä, kun yritys perustetaan ja yrityksen yhtiömies sijoittaa esimerkiksi liikehuoneiston tai kiinteistön yritykseen, mitään leimaveroa ei makseta. Aivan sama koskee tilannetta silloin, kun yritys loppuu ja hän ottaa tämän kiinteistön tai liikehuoneiston yrityksestä. Mitään leimaveroa ei makseta. Tämä on tietenkin erittäin hyvä asia. On helppoa siirtää varallisuutta yhtiöön, ja yhtiön pääomatase tarvitsee usein sellaista.

Tässä kuitenkin lain 2 luvun 4 §:ssä esitetään, että tämmöisissä siirroissa siirto tulisi leimaveron alaiseksi eli yritys maksaisi 4 prosenttia käyvästä arvosta taikka yrittäjä maksaisi silloin, kun hän ottaa kiinteistön tai liikehuoneiston yrityksestä. Tähän halutaan muutosta, ja me tulemme yksityiskohtaisessa käsittelyssä esittämään tuohon pykälään muutosta.

Seuraava pykälä koskee sukupolvenvaihdoksia, se on 6 §. Tänä päivänä kun kiinteistö siirtyy esimerkiksi isältä yritystoimintaa jatkavalle pojalle, leimaveron puolet käyvästä leimaverosta ja voi olla eräissä tapauksissa 2 prosenttia, enintään kuitenkin 3 prosenttia. On tietenkin hyvä asia, että tällainen pieni helpotus leimaveroon annetaan, kun yritystoiminta jatkuu. Valitettavasti tämä etu otetaan myöskin pois, ja sen takia

tulemme esittämään, että 6 §:ään lisättäisiin momentti, joka mahdollistaa tämän siirron tällaisella suhtukoht alhaisella leimaverolla, eli kun kiinteistö siirtyy toimintaa jatkavalle pojalle tai tyttärelle, leimavero olisi 2 prosenttia.

Kolmas muutos koskee ensiasunnon verovapautta. Hallituksen esityksessä esitetään, että mitään leimaveroa ei maksettaisi siinä tapauksessa, että ensiasunnon hankkija on täyttänyt 18 vuotta mutta ei 40:tä vuotta. Me tietenkin ihmettelemme tällaista ikärasismia. Miksi ei 40-vuotias saisi samoilla ehdoilla ensiasunnon ilman leimaveroa kuin alle neljäkymppiset? Miksi ei 17-vuotias voisi saada, jos nyt jostakin syystä hankkii itselleen asunnon? Miksi tämä raja on näin vedetty? Esitämme, että molemmat ikäraajat poistettaisiin. Aina, kun kysymyksessä on ensiasunto, luovutuskirja olisi leimaverosta vapaa.

Nämä ovat ne kolme kohtaa, joihin halutaan muutosta. Kuten varmasti ymmärsitte, nämä ovat varsin kohtuullisia muutosesityksiä. Ensimmäinen edistää yrittäjätoimintaa, toinen edistää yrittäjätoimintaa, kolmas poistaa ikärasismin. Nämä kaikki kolme ovat siinä mielessä hyvin perusteltuja.

Ed. M. Koski merkitään läsnä olevaksi.

Ed. Ala-Nissilä: Arvoisa puhemies! Leimaverolain uudistaminen varainsiirtoverolain suuntaan on sinällään oikea toimenpide. Uudistamistarve on ollut ilmeinen. Puutun samoihin epäkohtiin, mihin ed. Kallis jo viittasi, hallituksen esityksessä.

On oikeastaan aika käsittämätöntä, että sukulaisalennus esitetään nyt poistettavaksi. Hallitus kerää tällä veronkiristyksellä kolmisenkymmentä miljoonaa lisää veromarkkoja. Tämä sukulaisalennussäännös on ollut keskeinen huojennus, joka on oikeuttanut leimaamaan luovutuskirjan puolesta määrästä, kun kiinteistökauppa on tehty vanhempien ja lasten tai sisarusten välillä ja sukupolvenvaihdoksessa on siirtynyt kiinteä omaisuutta. Lähisukulaisten välillä vero on ollut yli 200 000 markan luovutuksesta 3 prosenttia, tätä alemmista summista 2—2,5.

Uudistuksen jälkeen vero olisi aina 4 prosenttia. Näin ollen veronkiristys tässä on 50—30 prosenttia, prosenteissa todella iso. Kun muistamme, että myös perintö- ja lahjaverolaissa kiristettiin lähisukulaisluovutusten tosiasialista verotusta, niin tämä on jälleen uusi veronkiristys lähi-

sukulaisten suuntaan. Ajattelen kokoomuspuoluetta, jossa on yrittämistä ja perhettä pidetty ennen arvossa. Mistä moinen lähisukulaisten veronkiristysajatus on oikein lähtenyt liikkeelle?

Tämä on ongelma erityisesti elinkeinonharjoittajien vastikkeellisten sukupolvenvaihdosten osalta. Mielestäni ainakin tältä osin lakia pitäisi muuttaa, ettei mennä konfiskatorisiin verovaihtoihin siten, että yritysvarallisuutta joudutaisiin jopa myymään joissain tapauksissa perintö- ja lahjaverolain ja tämän yhteisvaikutuksesta syntyvien verojen suorittamiseksi, niin kuin ääripäässä voidaan ehkä ajatella. Esitämme, että varainsiirtoverotuksen sukulaisalennus säilytetään edelleen niissä tapauksissa, joissa kiinteistön luovutus liittyy laissa nykyisinkin tarkoitettujen lähiomaisten elinkeinotoiminnan sukupolvenvaihdoksiin.

Toinen näkökohta on ikäraja ensiasunnon hankkimisessa. Nykyään ensiasunto voidaan hankkia hyvin erilaisissa elämänvaiheissa, toisaalta hyvin nuorena, toisaalta myöskin vanhemmalla iällä. Ei ole oikeastaan mitään perustetta siihen, että ikää tässä yhteydessä rajoitettaisiin, harjoitettaisiin ikäsyrintää. Tämä ikäsyrintä voidaan poistaa, kun lain 11 §:n 1 momentin 4) kohta poistetaan.

Lopuksi totean, että tässä on jälleen henkilöyhtiöiden veronkiristys, kun veropohjan laajentaminen henkilöyhtiöiden yksityissiirtoihin merkitsee verotusta siirrosta, jossa yrityksen tai osakkaan maksukyvyssä itse asiassa ei tapahdu mitään varsinaista muutosta. Kun yksityissiirtojen arvostusperiaatteet ovat myös tuloverotuksessa laajentumassa käyvän arvon periaatteella tapahtuvaan arvostukseen, merkitsevät nämä toimet käytännössä sitä, että kiinteistöjä ei ehkä enää kannata lainkaan sijoittaa yritystoimintaan. Tämähän on järjetöntä aikana, jolloin meidän pitäisi edistää yritystoimintaa, purkaa byrokratiaa ja laskea yrittämisen kynnystä. Näin ollen tältä osin tuo pykälä tulisi jättää säätämättä.

Näillä muutoksilla varainsiirtolaista saadaan, arvoisa puhemies, järkevä kokonaisuus.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

12) Lakialoite laiksi nimilain 2 §:n muuttamisesta

Lähetekeskustelu

Lakialoite 62/1996 vp (Outi Ojala /vas ym.)

Ensimmäinen varapuhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin lakivaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. O. Ojala: Arvoisa puhemies! Uusi sukunimilaki on vuodelta 1985. Aikanaan kun sitä säädettiin eduskunnassa, käytiin tavattoman vilkasta keskustelua. Tuohon lakiuudistukseenhan sisältyi hyvin monenlaisia pelkoja siitä, mitä uudistus mahtaa tuoda tullessaan. Silloinhan nimenomaan haluttiin lisätä puolisoiden valinnanmahdollisuutta sukunimen valinnassa.

Näin jälkepäin, runsaat kymmenen vuotta lain uudistamisen jälkeen, voidaan todeta, että mitään dramaattista ei suinkaan tapahtunut. Kyseessä on aivan arkipäiväinen tilanne. Valtaosa avioliiton solmineista valitsee edelleenkin miehen sukunimen perheen yhteiseksi sukunimeksi. Mutta, mikä oli tärkeintä lakia aikoinaan säädettäessä, osa puolisoista käyttää tätä valinnanmahdollisuutta.

Kun uusi sukunimilaki säädettiin, samalla säädettiin myös siitä, miten avioliitossa olevien puolisoiden lasten sukunimi määräytyy. Nyt voidaan todeta mielestäni, ja se on lakialoitteen taustalla, että perheillä ei tällä hetkellä ole riittäviä valinnanmahdollisuuksia lastensa sukunimen valinnassa. Vanhempien valinnanvapaus on rajoitettu ensimmäiseen yhteiseen lapseen. Sen jälkeen kun on valittu jommankumman puolison nimi ensimmäisen lapsen sukunimeksi, seuraavat lapset saavat automaattisesti saman sukunimen kuin ensimmäinen lapsi.

Tässä lakialoitteessa esitetään muutosta siten, että nimilain 2 §:n 2 momentista poistettaisiin sen viimeinen virke, mikä parantaisi vanhempien valinnanmahdollisuuksia. Mikäli näin tehtäisiin, jäisi jäljelle säännös, joka kuuluu: ”Jos vanhemmilla ei ole yhteistä sukunimeä, lapsi saa sen sukunimen, jonka vanhemmat ilmoittavat lapsen sukunimeksi ja joka jommallakummalla vanhemmalla on ilmoitusta tehtäessä.” Tämä tarkoittaa sitä, että aina kun perheeseen syntyy uusi lapsi, vanhemmat voisivat ratkaista, kumman sukunimen lapsi saa. (Ed. Aittoniemi: Mikä yhteiskunnallinen tarkoitus tällä on?)

Aikoinaan kun sukunimilaki säädettiin, ei erityisesti perusteltu, miksi sisaruksille tulee automaattisesti yhteinen sukunimi. Kuitenkin taustalla varmasti on ollut ajatus siitä, että tämä vahvistaisi perheen yhtenäisyyttä, mikäli lapsilla on sama sukunimi. Nyt on kuitenkin maailma

muuttunut noista päivistä kovasti. Meillä on yhä enemmän uusperheitä. Uusperheet ovat yleistyneet. Tässä mielessä nykyinen säännös on mielestäni jo vanhentunut. Vanhemmat eroavat, uusia perheitä ja uusia sisarusuhteita syntyy jatkuvasti. Minusta meidän lainsäätäjien tehtävä ei ole kritisoida sitä, miten vanhemmat toimivat. Heillä on oikeus erota ja solmia uusia perhesuhteita, mennä uudelleen avioliittoon. Kun he näin voivat tehdä, heillä tulisi olla myös mahdollisuus itse ratkaista lapsien sukunimet.

Me tiedämme varmaan, ainakin itse tiedän, monia uusperheitä, joissa tämä on tällä hetkellä jo itse asiassa ihan arkitodellisuutta, eikä näissä perheissä lasten kohdalla ole ollut mitään syrjintää tai muuta vastaavaa havaittavissa. Sukunimeä tärkeämpi tekijähän perheen sisällä on toki juuri se, miten vanhempien, lasten ja sisarusten kesken aito kiintymys toteutuu. Tästähän on kysymys. Ei nimilain muuttaminen perheen sisäisiä suhteita millään tavalla muuttaisi.

Arvoisa puhemies! Lakialoite, jonka nyt olen jättänyt, on ilmeisesti ainakin tämän eduskunnan aikana viimeinen valtiopäivätekoni. Asia jää nyt lakivaliokuntaan. Toivon, että lakivaliokunnassa asia etenisi myönteiseen suuntaan. Olen oikeusministeri Häkämiehelle myöskin toimittanut tämän luonnoksen, mutta hän ei ole vielä vastausta antanut. Olettaisin, että tämä on asia, joka voisi eduskunnan yhteisellä tahdolla edetä, vaikka tässä ei olekaan 101:tä allekirjoittajaa.

Muutenkin, arvoisa puhemies, mikäli puhemies sallii, ja kun oletan, että tämä todella on viimeinen puheenvuoroni tässä eduskunnassa ainakin ja edessä on siirtyminen uuteen kulttuuriin, uusiin tehtäviin, tässä yhteydessä voi jo sanoa, että meidän suomalaisten kansanedustajien on syytä olla ylpeitä paitsi omasta eduskunnastamme ja omasta parlamentaarisesta demokratiastamme myös siitä, että meillä on käytössämme erittäin asiantunteva, erittäin osaava henkilöstö niin eduskunnassa kuin ministeriöissämmekin. Monissa maissa olisi paljon oppimista meiltä.

Ed. Aittoniemi (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Lakivaliokunnassa on ennestään tämä ed. O. Ojalan alulle panema homolaki, jonka minä ymmärrän sellaisenaan kyllä perusteiltaan, mutta minä yritin äsken tätä lakia koskien täyttää ymmärryksessäni olevan aukon terävällä välihuudolla, johon kuitenkin ed. Ojala ei vastannut. Kun lakia säädetään ja muutetaan,

siinä pitää olla jokin yhteiskunnallinen tarve tai tarkoitus. Mitä tarvetta tai tarkoitusta siinä on, että jos neljä lasta syntyy peräkkäin, yhden nimi on Ylämaa, toisen nimi Takamaa, kolmas on Koski ja neljäs Närvänen? Mitä järkeä siinä on? Minkälainen yhteiskunnallinen tarkoitus tässä on, ed. O. Ojala, jos voitte selittää?

Sellaisenaan minäkin, kun olemme nyt nokikain viimeisiä kertoja, arvostan ed. O. Ojalaa kovasti näiden vuosien ajalta. Tiukasti on otettu yhteen. Onnea ja menestystä siellä uudessa tehtävässä! Mutta kun tähän saisi vielä vastauksen, voitaisiin leppeällä mielellä erota.

Ed. Alaranta: Arvoisa puhemies! Kun kuunteli ed. Outi Ojalan puhetta ja lukee tätä hänen aloitettaan, tekee kyllä mieli, kaikella ystävyydellä, toivottaa ed. O. Ojalalle oikein hyvää matkaa Brysseliin EU-parlamenttiin, kaikella kunnioituksella. Nimittäin ed. O. Ojalan aloitteet ovat olleet aina sellaisia, että ne ovat nostattaneet verenpainetta minussa, joka olen kieltämättä hyvin vanhakantainen kansanedustaja ja edustan täällä ihmisiä, jotka ajattelevat näistä asioista perinteisesti ja vanhoillisesti.

Ed. O. Ojalahan ei anna tässä aloitteessa eikä puheessakaan mitään arvoa perheen yhtenäisyydelle. Ed. O. Ojala ei muistaakseni ollut jäsenenä siinä eduskunnassa, jossa sukunimilaki säädettiin. Itse olin silloin lakivaliokunnan jäsenenä ja saatoin kuunnella paljon asiantuntijoitakin. Muistan ne keskustelut, jotka juuri tähän asiaan liittyivät.

Kyllä käytännön elämässä lapsille aiheutuu erittäin paljon ongelmia siitä, että perheen lapsilla on erilaisia sukunimiä. Myönnän kyllä sen, että sukunimilailla ei ollut niitä dramaattisia seurauksia, mitä silloin monet edustajat, itsekin heidän mukanaan, arvelivat sillä olevan. Kansalaiset eivät ole sitä vaihtelumahdollisuutta niin paljon käyttäneet hyväkseen, kuin laki antaisi mahdollisuuksia, ja sillä tavalla sen vaikutukset ovat jääneet vaatimattomiksi. Mutta itse pidän kyllä tärkeänä juuri lasten kohdalla sitä, että lapsilla on perheen yhteinen sukunimi.

Ed. Kemppainen merkitään läsnä olevaksi.

Ed. O. Ojala (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On varmaan totta, että olen uskaltanut ja halunnut uskaltaa ottaa ajaakseni myös sellaisia lakialoitteita, joiden tiedän aiheuttavan

kovaakin keskustelua. Minusta kansanedustajan tehtävä on myös saada aikaan yhteiskunnallista keskustelua.

Mitä tulee ed. Aittoniemen puheenvuoroon, toteaisin sen, että ei tämä lakialoite minun omasta päästäni ole lähtenyt, vaan tämä on lähtenyt nimenomaan lapsiperheiden omasta toivomuksesta. He ovat olleet minuun yhteydessä ja toivoneet tällaisen lakialoitteen jättämisestä. En minä ole tätä omasta päästäni suinkaan keksinyt. Minulla itselläni lapsia ei ole, mutta olen keskustellut lakialoitteesta myös monien muiden kanssa kuin niiden, jotka ovat tämän aloitteen ja idean minulle tuoneet.

Ed. Alaranta, jota arvostan suuresti, hän on hyvin vastuullinen ja tunnollinen kansanedustaja, kuitenkin ihmeekseni käytti kovin kärjekästä kieltä ja väitti, että minä en anna mitään arvoa perheelle. Ed. Alaranta, te olette kyllä nyt tässä asiassa täysin väärässä. Siitä huolimatta, että olen rohjennut tämän lakialoitteen tehdä, minä arvostan suuresti perheen merkitystä, mutta kuten sanoin puheenvuorossani, niin perheen sisäinen kiintymys, rakkaus ja läheisyys on kaikkein tärkeintä. Lakialoitteen toteuttaminen ei poistaisi sitä millään tavalla, ei se sitä tietenkään lisäisikään, mutta ei se sitä poistaisi, niin kuin ei aikoinaan tehnyt myöskään sukunimilain muutos vuonna 85. Se on henkilöiden välistä kiintymystä, ja se on tärkeintä. Lapsillekin on kaikkein tärkeintä se, että heitä rakastetaan ja heistä pidetään huolta.

Ed. Alaranta (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minun täytyy kyllä korjata ed. O. Ojalan kommenttia. Minä en missään tapauksessa sanonut, että ed. O. Ojala ei anna arvoa perheelle, vaan sanoin, että ette anna arvoa perheen yhtenäisyydelle ja siinä mielessä sille yhteiselle sukunimelle, joka tätä pitää yllä.

Muutenkin minusta tästä henki antautumisen mieliala näitten ilmiöitten edessä, joita minä pidän kyllä vakavina: avioerojen yleistymistä ja avoliittojenkin yleistymistä. Ymmärrän, että ed. Outi Ojala haluaa tällä tavalla yhteiskuntaa "kehittää". Minä toivoisin, että sitä kehitettäisiin päinvastaiseen suuntaan: Perheen yhtenäisyyttä lujitettaisiin niin, että avoliittoja ei tarvitsisi solmia, vaan voitaisiin solmia pysyviä avoliittoja, jotka eivät johtaisi siinä määrin avioeroihin, kuin nykyään avoliitot johtavat.

Jos me haluamme rakentaa tätä yhteistä isänmaata ja Suomea myös siinä EU-yhteisössä, johon ed. O. Ojala on menossa päättäjäksi, kyllä

meidän lainsäätäjänä pitäisi korjata lakeja ja ennen tehtyjä virheitä aivan päinvastaiseen suuntaan, kuin tässä aloitteessa ehdotetaan.

Ed. K o k k o n e n : Arvoisa rouva puhemies! Ed. O. Ojala tarjosi minullekin allekirjoitettavaksi tätä aloitetta. En sitä allekirjoittanut, kun en oikein ymmärtänyt tätä tarvetta.

Hän äsken kertoi, että hänen puoleensa ovat ihmiset kääntyneet tässä asiassa. Olisinkin kysynyt: Kuinka laajaa tämä yhteydenotto on ollut? Minun on vähän vaikea ymmärtää sitä, että olisi kovin yleistä, että vanhemmat miettivät ikään kuin päiväkohtaisesti sukunimet lapsilleen ja vaihtelevat näitä siten, että joka toinen lapsi olisi Virtanen ja joka toinen Lahtinen.

Ed. O. O j a l a : Arvoisa puhemies! Minä ymmärrän ed. Alarannan näkemyksen. Totta kai, varmasti kaikki täällä toivoisimme, että perheet pysyisivät kasassa, avioliitot eivät hajoaisi. Eihän voi olla kenenkään meidän tavoite tai pyrkimys, että eroamisia ja perhedraamoja syntyy. Mutta monasti, ed. Alaranta, tilanteessa, jossa perhetilanne on jo kärjistynyt ja yhteiselo ei kerta kaikkiaan onnistu, avioero voi olla perheelle paras ratkaisu, ja nimenomaan lasten kannalta monasti näin on.

Me tiedämme myös, että on monia maita, joissa on hyvin tarkat säännökset, erityisesti katolisissa maissa, avioerojen osalta. Näissä maissa monasti kukoistaa kaksinaismoraali. Näissä maissa ihmiset joutuvat elämään ahdistuneina, taloudellisten ja muiden seikkojen takia, sanotaanko, väkisin avioliitossa. Ei sekään voi olla itsetarkoitus, että pakolla joudutaan olemaan avioliitossa.

Mutta kuten sanottu, sehän on ihmisten välinen asia. Perheet itse ratkaisevat nämä asiat. Mahdollisuus täytyy olla myös eroa. Mutta se ei ole kenenkään toive varmaankaan.

Ed. Kokkoselle toteaisin, että nyt minusta hie-man liioitellaan sitä, että vanhemmat jotenkin kevytmielisesti tänään päättäisivät valita yhtä ja huomenna toista. Minä luulen, että jokaisessa perheessä ja jokaisessa avioliitossa, jossa tehdään nimivalinta, se tehdään hyvin huolellisen harkinnan perusteella. Tiedetään, mitä siitä seuraa. Oletan, että näin tapahtuisi myös lasten kohdalla.

Ei tässä mitään suurta joukkoliikettä ole ollut takana, enkä ole niin väittänytään puheenvuoroissani, mutta ei välttämättä näin aina olekaan. Tätä ehkä käyttäisi hyvinkin pieni joukko. Ku-

ten sanoin, se olisi mahdollisuus niissä perheissä, missä näin halutaan menetellä.

Maailmassa on esimerkkejä hyvinkin monenlaisista sukunimien muodostumisista. Islannissa, kuten tiedämme, työt saavat nimen äitinsä mukaan ja pojat isän mukaan, mutta sellaista en toki ole esittämässä, vaan etsimässä ratkaisua aivan siihen konkreettiseen ongelmaan, josta minuun oltiin yhteydessä. Tiedän, että myös muihin kansanedustajiin oltiin yhteydessä, minä en ollut ainoa. Kuten huomaatte, tämän ovat allekirjoittanut muun muassa ed. Paasilinna ja eräät muut.

Ed. A l a r a n t a : Arvoisa puhemies! Haluan vielä todeta ed. O. Ojalalle kiitollisuudella hänen tukiopetuksensa siinä, mikä liittyi avioliittoihin ja avioeroihin. Kuitenkin lisäisin siihen, että olen yli 20 vuotta toiminut pappina Suomen luterilaisessa kirkossa, käynyt satoja keskusteluja avio- liittoon aikovien nuortenparien kanssa, joihin keskusteluihin nykyään liittyy myös keskustelu sukunimestä, kumman sukunimen tai millaisia sukunimiä pariskunta aikoo vihkimistoimituksen jälkeen itselleen omaksua. Olen myös joutunut näiden tilanteiden yhteydessä paljon keskustelemaan niiden avioparien kanssa, jotka ovat suunnitelleet avioeroa. Kyllä minä, ed. O. Ojala, tiedän suomalaisten arkielämän ainakin tältä kapealta osalta, johon koulutukseni vuoksi olen saanut ja voinut osallistua.

Mutta minulla on silti se käsitys, että suomalaisten enemmistö ajattelee, että näissä asioissa pitäisi päästä nykyistä paremmalle mallille, ja arvelen, että ed. O. Ojalalla EU-parlamentin päättäjänä on varmaan paljon oppimista meitä paljon vanhakantaisemmista EU-maista näissä asioissa, ja siihenkin opiskeluun toivotan vielä hyvää menestystä.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään lakivaliokuntaan.

13) Lakialoite laiksi kiinteistöverolain 13 a §:n muuttamisesta

Lähetekeskustelu

Lakialoite 63/1996 vp (Toimi Kankaanniemi /skl ym.)

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin valtiovainvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. K a l l i s : Rouva puhemies! Viime kaudella, kun muutos kiinteistöverolakiin hyväksyttiin, äänestettiin ja vastakkain oli se, että kaikille yleishyödyllisille yhteisöille voitaisiin myöntää vapautus kiinteistöverosta, ja sitten voittanut esitys eli se, että ainoastaan työväenyhdistysten, maamiessuurojen ja nuorisoseurojen kiinteistöille voitaisiin myöntää verovapaus.

Tämä on johtanut tietenkin aika suuriin ongelmiin kunnissa, ja ennen kaikkea urheiluseurat ihmettelevät, minkä takia ne eivät voi saada vapautusta kiinteistöverosta, seurakunnat, hengelliset liikkeet, uskonnolliset yhdistykset, raittiusyhdistykset jne. Hyvin monta lakialoitetta on tehty. Ed. Kuismalta on aloite, jossa on yli sata nimeä, ja hän esittää, että raittiusyhdistysten kiinteistöt voitaisiin myös vapauttaa. Nyt ed. Kankaanniemi esittää seurakuntien omistamia kiinteistöjä samaan joukkoon.

Mielestäni on aivan oikein, että me laajennamme näiden yleishyödyllisten yhdistysten joukkoa, joille verovapaus voidaan myöntää. Mielestäni kaikkein paras ratkaisu olisi se, että kaikille yleishyödyllisille vapautus myönnettäisiin, mutta kun tämä ei nyt näytä olevan mahdollista, niin otetaan pala palalta, ja toivon, että ed. Kankaanniemen lakialoite saisi suurta kannatusta ja johtaisi myönteiseen tulokseen.

Ed. A i t t o n i e m i : Rouva puhemies! Minä en ymmärrä ollenkaan sitä, että seurakunnat vapautettaisiin, jos nyt oikein asian ymmärsin. Nehän ovat yhteiskunnasta veroa periviä ja yleensä seurakunnat ovat tavattoman varakkaita. On tietysti poikkeuksiakin. Minä en käsitä, että ne vapautettaisiin kiinteistöverosta. Jotkut yleishyödylliset yhdistykset, raittiusyhdistykset, minä ymmärrän. Niitähän ei enää juuri olekaan. Joskus menttiin nuorena raittius-talolle tansseihin, mutta en tiedä, onko sellaisia raittius-taloja enää olemassakaan, ja raittiusyhdistykset ovat kadonneet melkein olemattomiin. Sitä, että seurakunta vapautettaisiin, minä en ymmärrä. Siihen ei ole mitään yleishyödyllisiä perusteita. Se on yhteiskunnan verovaroin, osin kapitaaalin voimalla, itseään pystyssä elättävä järjestelmä, joka on tarpeen ja jonka jäsen minäkin tietysti olen hyvinkin syvällisesti ja ed. Alaranta vielä syvällisemmin. Mutta ei kiinteistöveroa voida poistaa niiltä. Siitä olen sitä mieltä. Tämä esitys on taas vähän populistinen.

Ed. A l a r a n t a : Arvoisa puhemies! Kannatan lämpimästi ed. Kankaanniemen tekemää lakialoitetta, kun olin aikoinani mukana siinä äänestyksessäkin tällä linjalla, johon ed. Kallis puheenvuorossaan viittasi. Toisin kuin ed. Aittoniemi ymmärrän kyllä erittäin hyvin tämän esityksen, että myös seurakuntien ja uskonnollisten yhdyskuntienkin yhteisöjen omistamat rakennukset voisivat olla verosta vapaita.

Ed. Aittoniemi, kannattaa muistaa, että monet seurakunnat ovat pieniä ja vähävaraisia ja ilman kirkkohallituksen antamia tukia olisivat erittäin suurissa vaikeuksissa. Kun kiinteistöveroon aikoinaan menttiin, juuri seurakunnat olivat niitä, jotka siinä kaikkein eniten menettivät sen takia, että seurakunnilla on suuria tiloja, suuria kiinteistöjä, joilla on jatkuvasti sellaista käyttöä, joka voidaan tässä aloitteessa tarkoitettulla tavalla hyvin perustellusti yleishyödylliseksikin käytöksi lukea. Jotenkin surkuhupaisaa on tietysti se, että kirkoista vain museokirkot on vapautettu kiinteistöverosta.

On tietysti harmillista, että valtiovarainvaliokunnan jäsenet ovat parhaillaan jossakin helsinkiläisessä teatterissa eivätkä ole täällä salissa tätä lähetekeskustelua kuuntelemassa. Sekin kertoo vähän siitä meidän päättäjien valitettavasta asennoitumisesta, jolla me yhteisiin asioihin suhtaudumme. Helsinkiläisiä kulttuuritaloja, kulttuuri-kiinteistöjä, on vapautettu kiinteistöverosta, mutta sen sijaan tällaiset muuallapäin maata tavallisen kansan käytössä ahkerasti olevat tilat joutuvat kiinteistöveroa maksamaan. Toivotan tälle aloitteelle kaikesta huolimatta hyvää menestystä.

Ed. P e h k o n e n : Arvoisa puhemies! Nykyinen kiinteistöverolain 13 a § aiheuttaa joissakin tapauksissa sen, että kunta, vaikka se haluaisi myöntää verovapauden, ei voi, koska laissa ei ole sanottu yhdistyksen nimeä. Nyt kunnat hoitavat asian sillä lailla, että ne antavat avustuksena vastaavan summan, ja kyllä minun mielestäni laki pitäisi saada kuntoon tällä korjauksella, joka lakialoitteessa on.

Ed. K a l l i s : Arvoisa rouva puhemies! Kun olen huomannut, että ed. Aittoniemi on varsin usein puuttunut keinotteluihin, niin tämä laki nykyisessä muodossaan voi nimenomaan johtaa keinotteluun. Esimerkiksi baptistiseurakunta tai helluntailiike jollakin paikkakunnalla muuttaa nimensä niin, että se on baptistien nuorisoseurakunta. Kunnan pitäisi käsitellä kaikkia nuoriso-

seuroja, myös baptistien nuorisoseuraa, samalla lailla. Käytännössä tämä merkitsisi sitä, että käytetään lakia väärin, koska laki on epäoikeudenmukainen. Minä ainakin toivon, että me tässä talossa säätäisimme sellaisia lakeja, jotka ovat oikeudenmukaisia, etteivät ne missään nimessä houkuttele tekemään tällaisia muodollisia muutoksia, jotta verohyötyyn päästäisiin.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Ensimmäinen varapuhemies:
Eduskunnan seuraava täysistunto on huomenna perjantaina kello 13.

Täysistunto lopetetaan kello 18.53.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen